

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 sierpnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Dutkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 12 sierpnia 2020 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **(...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B., (...) z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W.**

przeciwko **Skarbowi Państwa – (...) Zarządowi (...)**
w B.

o zapłatę

I zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – (...) Zarządu (...) w B. na rzecz powódek : (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B., (...) z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. solidarnie kwotę 83953,36 zł (osiemdziesiąt trzy tysiące dziewięćset pięćdziesiąt trzy złote 36/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10 lipca 2017 r. od dnia zapłaty;

II zasądza od pozwanego na rzecz powódek solidarnie kwotę 9615 zł (dziewięć tysięcy sześćset piętnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Agnieszka Dutkiewicz

Sygn. akt: I C 203/18

UZASADNIENIE

Pozwem datowanym na dzień 20 lutego 2018 r. **powódka (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.** wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 83.953,36 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 10 lipca 2017 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według ostatecznego rozliczenia, a w razie jego braku według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa podała, że w dniu 3 lutego 2015 r. podpisała z pozwanym umowę na usługę pełnienia funkcji inżyniera dla zadania „Budowa i przebudowa obiektów w kompleksie wojskowym przy ul. (...) w B.” nr (...), składającego się m.in. z inwestycji nr 4 – stanowiącej zadanie nr (...). „Budowa warsztatu remontowego dla potrzeb P. Warsztatów Lotniczych w B.”. Umowa była aneksowana. W ocenie strony powodowej powódka wykonała

umowę zgodnie z jej założeniami, co zostało potwierdzone przez pozwanego. W związku z późniejszym rozwiązaniem umowy z powódką, strona powodowa zaprzestała prac określonych umową.

Strona powodowa powołała się na treść § 14 ust. 4 i 5 umowy, zgodnie z którym ma ona prawo żądać wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części umowy wyliczonego na podstawie szczegółowego protokołu inwentaryzacji prac na dzień odstąpienia od umowy. Do dnia dzisiejszego powódka nie otrzymała jednak wynagrodzenia za wykonane prace. Pozwany potwierdził otrzymanie od powódki faktury, jednakże nie dokonał stosownej płatności. Wyliczenie należności powódki wykonane zostało w odniesieniu do zaawansowania prac na dzień odstąpienia od umowy przez pozwanego. Wobec okoliczności, iż rozpoczęcie prac pełnienia funkcji Inżyniera Kontraktu miało miejsce w dniu 1 lutego 2015 r., a termin wykonania przedmiotowego zadania przewidziany był na dzień 31 października 2019 r., to wobec zakończenia usługi na skutek odstąpienia od umowy, w ocenie strony powodowej zaawansowanie prac powódki wynosiło 45%. Tym samym skoro wartość brutto wynagrodzenia wykonawcy wynosiła 365.014,80 zł, to przy uwzględnieniu 45% zaawansowania prac, należne powódce wynagrodzenie wynosi 164.256,66 zł. Jednocześnie strona powodowa wskazała, że część tego wynagrodzenia została już powódce zapłacona – do kwoty 80.303,30 zł. Do rozliczenia pozostała więc kwota 83.953,36 zł. Zdaniem powódki, skoro pozwany zaakceptował i rozliczył część należności za wykonaną usługę oznacza to, że strona pozwana uznała roszczenie co do zasady.

W odpowiedzi na pozew z dnia 15 maja 2018 r. **pozwany Skarb Państwa – (...) Zarząd (...) w B.** zastępowany przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na rzecz Skarbu Państwa kosztów procesu,

w tym na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kosztów zastępstwa procesowego – stosownie do treści art. 98 k.p.c. w zw. z art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2016 r., poz. 2261).

W ocenie pozwanego w dniu 21 marca 2017 r. (dzień odstąpienia pozwanego od umowy) stan zaawansowania prac powódki przy realizacji nadzoru nad przedmiotową inwestycją nie mógł wynosić 45%. Pozwany zaprzeczył również, jakoby w jakichkolwiek czynnościach prawnych uznał roszczenie powódki za zasadne. Zdaniem pozwanego strona powodowa błędnie interpretuje zapisy umowy, na podstawie których można oszacować zaawansowanie wykonanych prac na dzień odstąpienia od umowy,

a zaawansowanie prac nie wynika z czasu trwania stosunku prawnego, lecz

z faktycznie świadczonych przez stronę powodową usług. Zdaniem strony pozwanej zaawansowanie pracy inżyniera kontraktu jest bezpośrednio zależne od zaawansowania robót budowlanych, zaś pozwany odstąpił od umowy z wykonawcą tychże robót już na etapie dokumentacyjnym, zanim podjęto jakiegokolwiek prace związane z realizacją inwestycji nr 4.

Z wystawionej przez powódkę faktury nie wynikają jakiegokolwiek skutki prawne, a pozwany w sposób właściwy rozliczył się już z inżynierem. Jednocześnie pozwany zakwestionował legitymację czynną powódki do dochodzenia wynagrodzenia od Skarbu Państwa, albowiem ta w żaden sposób nie wykazała przysługującego jej umocowania do domagania się kwoty oznaczonej pozwem.

Do głównych obowiązków strony powodowej należały m.in. nadzór, kontrola i koordynacja realizacji inwestycji oraz obowiązki sprawozdawcze.

W szczególności miała ona obowiązek sprawdzenia koncepcji wielobranżowej inwestycji, wydania wytycznych dla procesu projektowego, monitorowania kosztów i postępu inwestycji, koordynacji spotkań uczestników procesu inwestycyjnego, kontroli faktur i rachunków, kontroli postępu robót, zapewnienia profesjonalnego i kompletnego nadzoru nad robotami, koordynacji i dokonywania odbiorów częściowych i końcowych robót, czy składania raportów z realizacji inwestycji. Pozwany zarzucił powódce, że ta nie wykazała w żaden sposób stopnia wykonanych usług, lecz błędnie utożsamia stan zaawansowania prac od czasu trwania zobowiązania.

Postanowieniem z dnia 1 lipca 2019 r. Sąd zawiadomił o toczącym się postępowaniu (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą we W. oraz T4B Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą w W..

Pismem z dnia 25 lipca 2019 r. (...) z **ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.** oświadczyła, iż przystępuje do sprawy w charakterze **powódki**. Jednocześnie wniosła o zasądzenie od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kwoty 83.953,36 zł wraz

z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 10 lipca 2017 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego solidarnie na rzecz powodów zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a także kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa.

Po doręczeniu stronie pozwanej ww. pisma, Skarb Państwa w piśmie z dnia 31 października 2019 r. podtrzymał swoje stanowisko, wnosząc o oddalenie powództwa. Jednocześnie zmodyfikował wniosek o zasądzenie kosztów procesu w ten sposób, że odtąd pozwany wnosił o zasądzenie od solidarnych powodów na rzecz Skarbu Państwa kosztów procesu, w tym na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pismem z dnia 24 lutego 2020 r. (...) **Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W.** oświadczyła, że przystępuje do sprawy w charakterze **powódki**. Jednocześnie wskazała, że jej stanowisko jest zbieżne ze stanowiskiem pozostałych powodów. Wniosła więc o zasądzenie od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kwoty 83.953,36 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 10 lipca 2017 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego solidarnie na rzecz powodów zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska zaprezentowane w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 3 lutego 2015 r. powodowie (konsorcjum firm) B-A. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. (jako lider konsorcjum), (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W., (...) z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (jako partnerzy konsorcjum) zawarli z pozwanym (...) Zarządem (...) w B. umowę na usługę pełnienia funkcji Inżyniera dla zadania „Budowa i przebudowa obiektów w kompleksie wojskowym przy ul. (...) w B.” nr (...), składającego się m.in. z inwestycji nr 4 – zadanie nr (...). „Budowa warsztatu remontowego dla potrzeb P. Warsztatów Lotniczych w B.” (§ 1 ust. 1 umowy).

Termin realizacji umowy ustalono na dzień 31 października 2019 r. (§ 2 ust. 1 umowy).

Wynagrodzenie za inwestycję nr 4 określono na kwotę 365.014,80 zł brutto (§ 3 ust. 3 lit. d umowy). Zapłata wynagrodzenia miała nastąpić na podstawie faktury wystawionej przez Inżyniera na jego rachunek bankowy podany w umowie w terminie 30 dni od dnia otrzymania faktury. Warunkiem zapłaty miało być wystawienie prawidłowej pod względem formalnym i merytorycznym faktury oraz zatwierdzenie raportów przez zamawiającego (§ 4 ust. 2 i 4 umowy).

Zamawiający zastrzegł sobie prawo do odstąpienia od umowy w razie istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy – w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach. Wówczas Inżynier miał prawo żądać wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania przez niego części umowy. W takim przypadku Inżynier

w terminie 10 dni roboczych od dnia doręczenia odstąpienia, miał sporządzić przy udziale zamawiającego szczegółowy protokół inwentaryzacji prac w toku według stanu na dzień odstąpienia od umowy oraz zabezpieczyć przerwane prace (§ 14 ust. 3 i 4 umowy).

Umowa była trzykrotnie aneksowana.

Dowód: umowa nr (...) na pełnienie funkcji Inżyniera Kontraktu z dnia 3 lutego 2015 r. wraz z załącznikami /k. 21- 41/,

aneks nr (...) z dnia 4 grudnia 2015 r. /k. 42-45/,

aneks nr (...) z dnia 19 kwietnia 2016 r. /k. 46-47/,

aneks nr (...) z dnia 9 grudnia 2016 r. /k. 48-50/,

specyfikacja istotnych warunków zamówienia wraz z załącznikami /k. 262-310/.

W dniu 10 października 2014 r. powodowie zawarli umowę konsorcjum. Na lidera konsorcjum wyznaczono powódkę (...) Sp. z o.o. w B.. Celem zawartej umowy było wspólne działanie dla osiągnięcia celu, jakim jest złożenie jednej wspólnej oferty w postępowaniu o udzielenie zamówienia prowadzonego przez pozwanego (§ 1 ust. 1 umowy).

W imieniu wszystkich powodów działać miał lider konsorcjum. Został on przez pozostałych partnerów upoważniony do podejmowania zobowiązań i odbierania instrukcji na rzecz i w imieniu partnerów. (...) konsorcjum udzielili liderowi nieodwołalnego w czasie trwania umowy konsorcjum pełnomocnictwa do działania w imieniu konsorcjum (§ 3 ust. 1 i 2 umowy).

Umowa została zawarta na okres przygotowania wspólnej oferty przez konsorcjum, wykonywania przez strony robót wynikających z umowy zawartej z zamawiającym oraz na okres obowiązywania gwarancji oraz rękojmi na przedmiot umowy (§ 8 ust. 2 umowy).

Dowód: umowa konsorcjum z dnia 10 października 2014 r. /k. 344- 347v/.

Do zadań konsorcjum w zakresie realizacji umowy na usługę pełnienia funkcji Inżyniera dla zadania „Budowa i przebudowa obiektów w kompleksie wojskowym przy ul. (...) w B.” nr (...) należały m.in. nadzór, kontrola i koordynacja realizacji inwestycji oraz obowiązki sprawozdawcze. Inżynier miał obowiązek sprawdzenia koncepcji wielobranżowej inwestycji, wydania wytycznych dla procesu projektowego, monitorowania kosztów i postępu inwestycji, koordynacji spotkań uczestników procesu inwestycyjnego, kontroli faktur i rachunków, kontroli postępu robót, zapewnienia profesjonalnego i kompletnego nadzoru nad robotami, koordynacji i dokonywania odbiorów częściowych i końcowych robót oraz składania raportów z realizacji inwestycji.

Dowód: opis przedmiotu zamówienia – załącznik nr 1 do umowy nr (...) /k. 171-201/,

specyfikacja istotnych warunków zamówienia wraz z załącznikami /k. 262-310/,

zeznania świadka R. K. /k. 239-241 od 00:03:10 do 00:40:43/,

zeznania świadka M. T. /k. 241-242 od 00:40:43 do 01:11:27/,

przesłuchanie za powódkę (...) Sp. z o.o. Prezesa Zarządu M. K. (1) /k. 324-324v od 00:01:46 do 00:31:06/.

Roboty budowlane na inwestycji nr 4 wykonywane były przez (...) – Serwis Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością i B. D., z którymi pozwany zawarł umowę w dniu 9 września 2015 r. o roboty budowlane.

Dowód: umowa nr (...) z dnia 9 września 2015 r. /k. 142- 169/.

W dniu 1 sierpnia 2016 r. z uwagi na brak przekazania przez wykonawcę robot budowlanych kompletnej dokumentacji projektowej niezbędnej do wykonania zobowiązania, pozwany odstąpił od umowy o roboty budowlane z konsorcjum, którego liderem była spółka (...) oraz naliczył na wykonawcę karę umowną w wysokości 1.191.509,11 zł.

Dowód: pismo pozwanego z dnia 1 sierpnia 2016 r. /k. 203/.

Strona powodowa wykonywała swoje zobowiązania wynikające z umowy zgodnie z założeniami. Pozwany potwierdzał powyższe akceptując składane przez powodów raporty miesięczne.

Dowód: pismo pozwanego z dnia 14 grudnia 2015 r. /k. 54/,

pismo pozwanego z dnia 14 stycznia 2016 r. /k. 55/,

pismo pozwanego z dnia 9 lutego 2016 r. /k. 56/,

pismo pozwanego z dnia 15 maja 2016 r. /k. 57/,

pismo pozwanego z dnia 2 czerwca 2016 r. /k. 58/,

pismo pozwanego z dnia 14 czerwca 2016 r. /k. 60/,

pismo pozwanego z dnia 12 lipca 2016 r. /k. 61/,

pismo pozwanego z dnia 16 sierpnia 2016 r. /k. 62/,

pismo pozwanego z dnia 13 września 2016 r. /k. 63/,

zeznania świadka R. K. /k. 239-241 od 00:03:10 do 00:40:43/,

przesłuchanie za powódkę (...) Sp. z o.o. Prezesa Zarządu M. K. (1) /k. 324-324v od 00:01:46 do 00:31:06/.

W marcu 2017 r. zatwierdzono zaktualizowany Plan (...) Ministerstwa Obrony Narodowej na rok 2017 dla inwestycji poniżej 2 mln zł. W związku z powyższym inwestycja nr 4 była zadaniem, w którym wstrzymano prace budowlane. Jednocześnie nastąpiło rozwiązanie umowy z wykonawcą. Pismem z dnia 21 marca 2017 r. pozwany odstąpił od umowy ze stroną powodową.

Dowód: odstąpienie od umowy – pismo pozwanego z dnia 21 marca 2017 r. /k. 51-53/.

W związku z powyższym nastąpiło zawieszenie wszelkich działań związanych z realizacją zadania oraz konieczność odstąpienia od umów w zakresie pełnienia poszczególnych funkcji związanych z obsługą zadania inwestycyjnego.

Dowód: wiadomość e-mail z dnia 21 marca 2017 r. /k. 64/,

pisma powódki (...) Sp. z o.o. z dnia 22 marca 2017 r. /k. 65- 82/,

zeznania świadka R. K. /k. 239-241 od 00:03:10 do 00:40:43/.

Zgodnie z zawartą umową, z uwagi na odstąpienie przez pozwanego od umowy, strona powodowa sporządziła w przepisany terminie przy udziale zamawiającego szczegółowy protokół inwentaryzacji prac w toku, według stanu na dzień odstąpienia od umowy.

Dowód: pismo powódki (...) Sp. z o.o. z dnia 23 marca 2017 r. /k. 83/,

protokół inwentaryzacji prac Inżyniera Kontraktu w okresie od dnia 3 lutego 2015 r. do dnia 21 marca 2017 r. z dnia 30 marca 2017 r. /k. 84-86/,

porozumienie z dnia 14 kwietnia 2017 r. /k. 89/,

pismo powódki (...) Sp. z o.o. z dnia 18 kwietnia 2017 r. /k. 92/,

notatka służbowa z dnia 24 kwietnia 2017 r. /k. 93-94/,

pisma pozwanego z dnia 4 maja 2017 r. /k. 95-96/,

protokół przekazania-odbioru z dnia 15 maja 2017 r. /k. 97-101/.

Powodowie przedstawili pozwanemu fakturę pro forma za wykonane do dnia odstąpienia od umowy prace związane z inwestycją nr 4 na kwotę 83.953,36 zł. Płatność miała zostać dokonana na rachunek lidera konsorcjum w terminie 30 dni od dnia otrzymania faktury. Pozwany potwierdził jej otrzymanie, nie wniósł żadnych zastrzeżeń co do jej prawidłowości, nie zgłosił uwag co do jakości usług objętych fakturą.

Dowód: pismo powódki (...) Sp. z o.o. z dnia 9 czerwca 2017 r. wraz z załącznikiem /k. 102-103/,

faktura pro forma nr (...) z dnia 4 maja 2016 r. /k. 104/,

pismo pozwanego z dnia 23 listopada 2017 r. /k. 108/.

Pozwany wypłacił na rzecz strony powodowej jedynie część wynagrodzenia za wykonanie zadania tj. do kwoty 80.303,30 zł.

Pismem z dnia 23 listopada 2017 r. strona pozwana uznała, że wynagrodzenie należne powodom za niedokończone prace to kwota 23.117,49 zł za wszystkie zadania. Kwota ta została przelana na rachunek Inżyniera Kontraktu przez pozwanego.

Dowód: pismo pozwanego z dnia 23 listopada 2017 r. /k. 108/,

zestawienie płatności /k. 109/,

faktura VAT nr (...) z dnia 1 grudnia 2017 r. /k. 207/,

potwierdzenie wykonania przelewu z dnia 28 grudnia 2017 r. /k. 209/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych przez strony, zeznań świadków oraz przesłuchania Prezesa Zarządu powódki (...) Sp. z o.o.

Sąd uznał przedłożone przez strony dokumenty za wiarygodne, albowiem zostały one sporządzone we właściwej formie, przewidzianej dla danego typu dokumentów. Ich autentyczność nie budziła wątpliwości Sądu ani stron postępowania. Dokumenty pozwoliły w znaczący sposób odtworzyć stan faktyczny niezbędny dla merytorycznego rozpoznania przedmiotowej sprawy.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania przesłuchanych w sprawie świadków w osobach R. K. i M. T.. Ich zeznania były logiczne, spójne, wypowiedziane w sposób spontaniczny. Korespondowały one nadto z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w niniejszej sprawie. Nie było więc podstaw, aby odmówić im wiarygodności.

Za nieprzydatne dla rozstrzygnięcia uznał Sąd natomiast zeznania świadka M. K. (2). Świadek, jak sama wskazała, nie miała wiedzy na temat zadań wykonywanych przez powodów w ramach zawartej umowy, nie miała wiedzy, w jakiej

części opłacone zostały wystawiane przez powodów faktury, nie miała wiedzy o dacie wystawienia ostatniej z faktur, nie miała styczności z wystawioną przez powódkę B-A. fakturą pro forma.

Za wiarygodne uznał Sąd również wyjaśnienia złożone za powódkę (...) Sp. z o.o. przez Prezesa Zarządu spółki M. K. (1). Zeznania M. K. (1) uzupełniły materiał dowodowy, który zgodny był z treścią wskazanych zeznań świadków.

Sąd zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie strona powodowa domagała się zasądzenia od pozwanego kwoty 83.953,36 zł (wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie) tytułem wynagrodzenia za częściowe wykonanie prac, do których była zobowiązana na mocy umowy stron zawartej w dniu 3 lutego 2015 r. Powodowie wskazywali, że ich zdaniem przed rozwiązaniem umowy stan zaawansowania prac będących w zakresie ich obowiązków, a związanych z inwestycją nr 4 wynosił 45%. Proporcjonalnie wyliczyli więc wartość wynagrodzenia należnego im od Skarbu Państwa.

W toku postępowania strona pozwana podniosła zarzut braku legitymacji czynnej powódki (...) Sp. z o.o. do samodzielnego występowania w przedmiotowej sprawie w roli powoda. Z uwagi na słuszność tego stanowiska, Sąd zawiadomił pozostałych partnerów konsorcjum o toczącym się postępowaniu i dał im możliwość wstąpienia do udziału w sprawie po stronie powodowej. Obie spółki przystąpiły do sprawy, wobec czego postępowanie mogło toczyć się w dalszym ciągu z ich udziałem.

Zgodnie bowiem z przedłożoną umową konsorcjum, powódka B-A. jako lider konsorcjum została upoważniona przez pozostałych partnerów jedynie do reprezentowania konsorcjum i to w dodatku na czas trwania umowy zawartej z zamawiającym. Ponadto wskazać należy na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2014 r., zgodnie z którym umowa konsorcjum obejmująca wykonanie robót budowlanych, zawarta w celu udziału w przetargu ogłoszonym w ramach zamówień publicznych, może uzasadniać uczestnictwo konieczne wszystkich konsorcjantów w sprawie o zapłatę jednemu z nich przez zamawiającego wynagrodzenia za wykonaną część robót. Sąd Najwyższy wskazał również, że przedsiębiorstwo może

w sporze z inwestorem reprezentować tylko całe konsorcjum, w skład którego wchodzi, a nie wyłącznie siebie. Dlatego jej samodzielne żądanie zapłaty za wykonane prace nie może być uwzględnione (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2014 r., IV CSK 95/14, LEX nr OSNC 2015/12/141).

Bez względu więc na kwestię reprezentacji całego konsorcjum, w sporze cywilnym o zapłatę, pomiędzy partnerami konsorcjum istnieje współuczestnictwo konieczne. Potwierdzeniem powyższego jest również teza zawarta w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 czerwca 2017 r., gdzie Sąd ten wskazał, iż umowa z konsorcjum jest zawierania z tym właśnie podmiotem, a nie z poszczególnymi konsorcjantami, a tym samym, roszczenia z niej wynikające mogą niepodzielnie dotyczyć tylko całego konsorcjum jako strony umowy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 czerwca 2017 r., VI ACa 357/16, LEX nr 2412788). Znaleźć można tu więc analogię do spółki cywilnej, w której wszyscy wspólnicy są współuczestnikami koniecznymi w sprawach przeciwko spółce.

Strona powodowa wykazała, że wykonała wszystkie swoje obowiązki w czasie trwania umowy zgodnie z jej założeniami. Pismem z dnia 21 marca 2017 r. strona pozwana odstąpiła od umowy, na co pozwalało jej postanowienie § 14 umowy. Wobec powyższego nastąpiło zawieszenie wszelkich działań związanych z realizacją zadania oraz konieczność odstąpienia przez powodów od umów w zakresie pełnienia poszczególnych funkcji związanych z obsługą inwestycji. Strona powodowa w ramach swoich obowiązków miała wykonywać zadania polegające w ogólności na nadzorze nad przebiegiem inwestycji. Nadzór ten, jak wykazała, był konieczny

i wymagany już od początku realizacji umowy, niezależnie od zaawansowania i stanu realizacji prac budowlanych wykonywanych przez wykonawcę. Inżynier kontraktu przy wykonywaniu swojej usługi miał dysponować zespołem kluczowych specjalistów z wielu branż, zgodnie z szczegółowymi wymogami specyfikacji. Strona powodowa

udowodniła, że taki zespół powołała i cały czas była w gotowości do realizacji wszystkich kolejnych zadań związanych z inwestycją. Powyższe świadczy w szczególności o tym, że powódka przez cały czas trwania umowy wykonywała ją zgodnie z jej założeniami. Ponadto wykazano, że przedkładano stronie pozwanej miesięczne raporty, zatwierdzanie następnie przez zamawiającego. Inżynier kontraktu brał udział w naradach, jak również wykonywał weryfikację dokumentacji koncepcyjnej i projektowej składanej przez wykonawcę robót.

Strona powodowa słusznie powołała się na treść art. 145 ustawy Prawo zamówień publicznych, albowiem umowa z dnia 3 lutego 2015 r. zawarta została wskutek zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Zgodnie z przywołanym przepisem, w razie zaistnienia zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, lub dalsze wykonywanie umowy może zagrazić istotnemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu, zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o tych okoliczności. W przypadku takim wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części umowy. Podobne unormowanie zawierała umowa stron, gdzie w § 14 ust. 3 wskazano, że inżynier po odstąpieniu zamawiającego od umowy może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania przez niego części umowy.

Osią sporu w niniejszej sprawie była interpretacja ww. postanowienia, że wykonawcy należy się „wynagrodzenie należne z tytułu wykonania części umowy”. Strona powodowa twierdziła, że stan zaawansowania jej prac wynosił 45%. Powyższe wynikać miało z okoliczności, że rozpoczęcie prac miało miejsce w dniu 1 lutego 2015 r., a według umowy termin wykonania zadania przewidziano na dzień 31 października 2019 r. Od umowy odstąpiła strona pozwana w dniu 21 marca 2017 r., toteż zdaniem powodów należne im wynagrodzenie należy obliczyć proporcjonalnie do całości wynagrodzenia ukształtowanego umową tj. od dnia 1 lutego 2015 r. do dnia 21 marca 2017 r. (45%). Zgodnie z tym sposobem liczenia, skoro całość wynagrodzenia określonego w umowie wynosiła 365.014,80 zł, to 45% z tej sumy określić należy na 164.256,66 zł. Pozwany przyznał, że wypłacił częściowo stronie powodowej wynagrodzenie w kwocie 80.303,30 zł. Dlatego też pozostała kwota do zapłaty tj. 83.953,36 zł stanowi wartość przedmiotu sporu w przedmiotowej sprawie.

Zdaniem strony pozwanej wynagrodzenie powodom należało się jedynie za faktycznie wykonane prace, a więc w jej ocenie miała ona obowiązek wykazać faktyczny stopień wykonania usług. Argumentem przemawiającym za słusnością tego stanowiska miały być przykłady umów, w których podczas wstępnej fazy realizacji kontraktu nie są wykonywane żadne prace lub mają one charakter znikomy. Zdaniem Sądu stanowisko to zasadza się na błędnym przekonaniu, że skoro realizacja inwestycji została wstrzymana na wczesnym jej etapie, to strona powodowa nie wykonała zbyt wielu czynności stanowiących jej obowiązki w zakresie wynikającym umowy. Tymczasem w toku postępowania strona powodowa wykazała m.in. na podstawie zeznań świadków i odpowiednich dokumentów, że pozostawała przez cały czas w gotowości do wykonywania kolejnych zadań, część z nich faktycznie wykonała, a nadto zmuszona była nawiązać współpracę z innymi jeszcze podmiotami, przy pomocy których wykonywała swoje obowiązki.

W ocenie Sądu roszczenie jest uzasadnione zarówno co do zasady, jak i co do wysokości i zostało w całości wykazane w toku postępowania. Z uwagi na charakter obowiązków powodów oraz konieczność pozostawania przez cały czas trwania umowy w gotowości do świadczenia usług i wykonywania pozostałych zadań wynikających z umowy, nie ma innej możliwości określenia wysokości przysługującego stronie powodowej wynagrodzenia, jak za pomocą proporcjonalnego czasu pozostawania w gotowości do całości okresu trwania umowy. Wynagrodzenie inżyniera kontraktu zostało więc wyliczone i określone proporcjonalnie do czasu trwania umowy, albowiem wynagrodzenie określone umową zostało oznaczone za całe zadanie inwestycyjne. Jednym z głównych czynników stanowiących o cenie oferowanej przez stronę powodową było zaangażowanie zespołu specjalistów przez określony czas. Cenę określono ryczałtowo, ponieważ inżynier kontraktu miał świadomość, że nakład pracy w różnych okresach czasu wykonywania umowy będzie różny. Jednakże czynnikiem powodującym ustalenie ceny było przede wszystkim zaangażowanie czasowe całego zespołu.

Mając na uwadze wszystkie powyższe okoliczności, Sąd na mocy art. 145 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, zasądził od pozwanego Skarbu Państwa – (...) Zarządu (...) w B. na rzecz powódek: (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B., (...) z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. solidarnie kwotę 83.953,36 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10 lipca 2017 r. O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., za pierwszy dzień ich naliczania przyjmując następny dzień po dacie płatności wynagrodzenia wskazanego w fakturze przedłożonego przez powódkę (...) Sp. z o.o. (punkt I sentencji wyroku).

Zgodnie z treścią art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Pozwany przegrał niniejszą sprawę w całości. Dlatego na podstawie ww. przepisu oraz z uwzględnieniem przepisu § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 265 t.j.), Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódek solidarnie kwotę 9.615 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (na które składały się: koszty zastępstwa procesowego w kwocie 5.400 zł, koszt opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszt opłaty od pozwu w kwocie 4.198 zł) (punkt II sentencji wyroku).

SSO Agnieszka Dutkiewicz

Z:

1. O..
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem dor. (...);
3. K.. 14 dni